

Nr 107.

Av herr **Nilsson, Johan**, i Skottlandshus m. fl., om upphävande av gällande suspension av tullsatserna å vissa angivna varuslag m. m.

Att vårt jordbruk nu efter kristiden går en synnerligen oviss framtid till mötes, torde icke kunna bestridas. Det torde ock efter de gångna årens erfarenhet vara lika obestridligt, att upprätthållandet av dess produktionskraft i synnerhet med avseende på dem av dess alster, som äro av vital betydelse för vår folkförsörjning, i eminent grad är ett allmänt intresse. Av icke mindre vikt för jordbrukets fortgång och utveckling är, att betingelserna för en lönande jordbruksdrift vidmakthållas.

Det tullsystem, som före kristiden tillämpades i vårt land, var med avseende på jordbruket uppbyggt i detta syfte. Ett i förhållande till jordbrukstullarna avvägt system av tullar å industrialster lämnade industrien ett motsvarande skydd och möjliggjorde i väsentlig mån denna näringsgrens starka utveckling.

Under kristiden hava efter hand icke blott samtliga förut gällande tullar å lantmannaprodukter suspenderats utan även exportförbud utfärdats för de viktigaste lantmannaprodukterna i avsikt att underlätta den då så oerhört försvarade tillförseeln av livsmedel från andra länder och för att nedbringa prisen därå. De höga pris, som lantbruksprodukterna det oaktat betingade, åstadkommo, att en lönande inhemsk livsmedelsproduktion likväl kunde fortgå.

I och med att världshandeln nu åter kommit i gång och de före kriget rådande produktionsförhållandena för lantbruket alltså ånyo inträda, är det emellertid uppenbart, att vi även måste söka återföra de ekonomiska odlingsbetingelserna för de viktigaste livsmedlen, landet kan framsträ, till vad de voro före kriget.

Ett steg i denna riktning var det av 1919 års urtima riksdag fattade beslutet om glid tullar å vete, råg och korn. Att en lönande brödsädesodling ej kan fortbestå och utvecklas, utan att åtgärder vidtagas för att trygga odlingens räntabilitet, är påtagligt. Det skydd, som lämnas, måste då också avvägas så, att det blir effektivt. Så är icke fallet med det nu beslutade tullskyddet, som endast giver garanti för att lantmannen ej får bära *hela* förlusten av en möjligen kommande övermäktig konkurrens från utlandet. Endast ett skydd, som fullt säkerställer jordbruket mot denna konkurrens i den mån den överhuvud kan åstadkomma förlust, är ägnad att medföra det avsedda syftet.

Med avseende på andra förut tullskyddade jordbruksprodukter ha förutsättningarna för tullskyddet likaledes åter inträtt. Stor import, sjunkande pris och icke minst stegrade produktionskostnader medföra, att skyddsåtgärder för den inhemska produktionen äro behöfliga.

Av än större omedelbar betydelse torde vara, att de nu gällande exportförbuden upphävas. Den nuvarande ovissheten för lantmännen, huru prisen skola ställa sig, därest den inhemska tillgången skulle komma att överstiga landets behov, vållar en osäkerhet och ett återhållande av produktionen, som för visso menligt inverkar icke blott på lantbruksnäringen i sig själv utan även på hela vår folkförsörjning. Dock torde, så länge redan beslutade bestämmelser angående 1919 års spannmålsskörd äro i tillämpning, exportförbuden i vad de avse vete och råg böra vara gällande.

Det är att märka, att under hela den tid, som jordbruksnäringens tullar varit suspenderade, ha industritullarna varit i gällande kraft och i sin mån bidragit att fördyra industriens alster och därmed även jordbrukets. I ännu högre grad skulle detta givetvis bliva fallet, om en ifrågasatt höjning av industritullarna i förhållande till penningvärdets fall skulle komma att genomföras. Det är tydligt, att med hänsyn till detta penningvärdets fall skulle i alla händelser genom de ifrågasatta åtgärderna priset på livsfrönödenheter reellt sett icke bliva högre än före kristiden.

På grund av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen behagade besluta att i enlighet med förslag, som bevillningsutskottet behagade utarbeta, vidtaga sådan ändring av 1919 års urtima riksdags beslut angående glid tullar å vete, råg och

korn, att tullsatsen bestämmes till att motsvara hela skillnaden mellan importpriset och det inhemska normalpriset, beräknade på sätt i 1919 års riksdagsbeslut bestämts, samt

att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om omedelbart upphävande ej mindre av den nu gällande suspensionen av tullsatserna å fläsk, ister och flott, kött, ost och smör än även av nu gällande exportförbud å lantmannanäringens alster, i vad de avse vete och råg, dock först efter det redan beslutade bestämmelser angående 1919 års skörd träda ur tillämpning.

Stockholm den 22 januari 1920.

Joh. Nilsson,
Skottlandshus.

G. Sederholm.

K. J. Gustafsson.

J. P. Jespersen.

P. M. Olsson.

J. B. Johansson.

